

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE

Fördjupad översiktsplan Funäsdalen

SÄRSKILT UTLÅTANDE

Juni 2023

Diarienummer: KS 2020-496

Den fördjupade översiktsplanen består av följande handlingar:

- Fördjupad översiktsplan för Funäsdalen-Ljusnedal
- Digital karta
- Länsstyrelsens granskningsyttrande
- Särskilt utlåtande
- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
- Samrådsredogörelse

Alla handlingar finns tillgängliga på kommunens webbsida: <https://www.herjedalen.se/bygga-bo-och-miljo/detaljplaner-och-oversiktsplan/fordjupade-oversiktsplaner/fordjupad-oversiktsplan-funasdalen.html>

Planprocessen	4
Vad är en fördjupad översiktsplan?	4
Planarbete och planprocess	4
Medverkande tjänstemän och politiker	4
Medborgardialog	4
Samråd	4
Ändringar efter samråd	4
Granskning	5
Ändringar efter granskning	5
Granskningssynpunkter	6
Privatpersoner	6
Privatperson 1	6
Privatperson 2	7
Privatperson 3	12
Privatperson 4	14
Privatperson 5	16
Privatperson 6	17
Privatperson 7	17
Privatperson 8	18
Privatperson 9	19
Privatperson 10	19
Organisationer, företag och föreningar	20
Funäsdalens IF	20
Mittådalens sameby	23
Ruvhten sijte sameby	24
Härjeåns kraft	26
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	26
Funäsdalens Socialdemokratiska förening	27
Myndigheter och statliga verk	28
Räddningstjänsten	28
Länsstyrelsen	28
Sametinget	30
Statens geotekniska institut (SGI)	32
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	32
Trafikverket	32
Luftfartsverket	33
Post- och telestyrelsen (PTS)	33

Planprocessen

Vad är en fördjupad översiktsplan?

I ett område där kommunen vill vägleda i markanvändningen mer detaljerat än vad den kommunövergripande översiktsplanen gör, upprättas en fördjupning. Den fördjupande översiktsplanen undersöker lämplig lokalisering av nya utvecklingsområden för bebyggelse. Den utreder också hur viktiga funktioner inom orten så som skola, vård och omsorg ska kunna utvecklas. Den fördjupade översiktsplanen är inte juridiskt bindande, utan visar framför allt kommunens vilja för utvecklingen av det berörda området.

Planarbete och planprocess

Medverkande tjänstemän och politiker

Planarbetet har bedrivits i en arbetsgrupp bestående av tjänstemän vid kommunens miljö- och byggavdelning och politiska representanter för de styrande partierna. Styrgrupp för arbetet har utgjorts av kommunledningsutskottet som är beredande för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen är i sin tur beredande för kommunfullmäktige som är den instans som kan anta en översiktsplan, inklusive fördjupningar.

Medborgardialog

Arbetet inleddes i oktober 2020 med ett dialogsteg. Berörda markägare ombads inkomma med exploateringsanspråk. Allmänheten fick möjlighet att komma in med synpunkter om ortens behov och möjligheter via ett digitalt enkätverktyg och möten med företrädare för olika intressen genomfördes. För att ta in ytterligare synpunkter kring områdena Risnäset och Röstberget genomfördes ytterligare ett dialogsteg under sommaren 2021 då allmänheten fick svara på frågor kring hur man nyttjar dessa två områden och hur man ser på deras funktioner.

Samråd

Planförslaget var ute på allmänt samråd från den 25 februari till den 24 april 2022. Kommunen erbjöd två öppet hus-möten den 7 och 8 mars. Förslaget fanns under samrådstiden tillgängligt på kommunens webbplats och på kommunkontoret i Funäsdalen. Samrådet annonserades på kommunens anslagstavla och i lokaltidningen Fjällnytt.

Under samrådet kom 58 yttranden in vilka sammanställdes och bemöttes i en samrådsredogörelse.

Ändringar efter samråd

Efter samrådet utökades utvecklingsområdet ”Vivallen – västra sidan av Funäsdalsberget”. För att inte överskrida beräknad kapacitet i reningsverk minskades förslaget antal bostäder inom område för besöksnäring och dessa fördelades istället till de andra utvecklingsområdena. Miljökonsekvensbeskrivningen reviderades efter synpunkter från länsstyrelsen.

Granskning

Förslaget till Fördjupad översiktsplan var ute för granskning under två månader från 22 december 2022 till 26 februari 2023. Granskningen annonserades på kommunens anslagstavla och i lokaltidningen Fjällnytt. Handlingarna fanns tillgängliga på kommunens webbplats och på kommunkontoret i Funäsdalen. Den 1 februari hölls ett öppet hus-möte för allmänheten på Hotell Funäsdalen.

Under granskningen kom 24 yttranden in: 10 från privatpersoner, 8 från myndigheter och statliga verk samt 6 från föreningar, företag och andra organisationer. Alla yttranden och synpunkter har sammanställts och bemötts i det här särskilda utlåtandet.

Synpunkterna handlar framför allt om utformningen av planförslaget, vilken mark som föreslås som utvecklingsområde, det relativt stora antal bostäder som ryms inom förslaget samt hantering av risker.

Föreslagen utveckling av Röstberget är den fråga som rönt flest synpunkter från allmänheten. Kommunen har trots de kritiska synpunkterna valt att inte ändra det föreslagna utvecklingsområdet då detta bedöms ha goda förutsättningar för att kunna bidra till utvecklingen av ett större bostadsutbud - vilket är en av huvudfrågorna i planarbetet. Däremot har texten som beskriver utvecklingsområdet reviderats för att visa på vikten av hänsyn gentemot friluftslivet.

Ändringar efter granskning

Efter granskningen har planförslaget ändrats genom följande revideringar:

- I beskrivningen av utvecklingsområdet Röstbergets norrsluttning har information om områdets värden för rekreation och friluftsliv, samt vikten av hänsyn gentemot dessa värden lagts till. Även beskrivningen av vilka hänsyn som behöver utredas vid framtida detaljplanering av området har kompletterats med att värden för friluftsliv och rekreation behöver undersökas och att hänsyn till dessa ska utgöra en grund i planeringen.
- Kartmaterial över förutsättningar för skred i finkornig jordart i strandnära områden samt stränders eroderbarhet har lagts till kartan. Texten i kapitel *Klimatanpassning samt risker för hälsa och säkerhet* har kompletterats med kommentarer till kartmaterialet.
- Kapitel *Klimatanpassning samt risker för hälsa och säkerhet* har kompletterats med information om påbörjat arbete med övervakning av rasrisker från Funäsdalsberget.

Ändringarna bedöms inte vara av väsentlig karaktär för planförslaget, dess utformning eller den fördjupade översiktsplanens kommande tillämpning. De bedöms inte heller medföra några nyttillkomna konsekvenser för allmänhet eller särskilda sakägare.

Granskningsynpunkter

Privatpersoner

Privatperson 1

Vem i hela världen kan man lita på? När övermakten regeringskansliet beslutar om att slå sönder samhällsstrukturen i det lilla glesbygdssamhället Sveg genom en vägdragning som kallas Förbifart Sveg, blir näringsliv, innevånare och kommunens styrande elit upprörda. Så till den grad oroliga att ansvariga politiker ropar. Djupt beklagligt samtidigt som kommunen efterfrågar ett helhetsperspektiv.

I Funäsdalen finns en väl fungerande struktur som bygger på människors behov av fritid och rekreation. Röstberget är den attraktion som i skidspår och vandringsområden lockar bofasta, idrotts- och skolungdomar och turister. Funäsdalens och hela turistområdets karaktär som ledande och produktutvecklande längdskidområde, har Röstberget som ett av sina fästen - det skidområde som under rubriken Nordic Ski Center utvecklats till landets starkaste varumärke inom den längdskidsport som hela tiden fortsätter utvecklas.

Röstberget utmanar besökare året runt - alla årstider. När så kommunens eget kansli beslutar om att här och nu ska vi göra en fördjupad översiktsplan för området och dyrgripen Röstberget, ser den allmoge som byggt upp fritidsprodukten Röstberget under mer än 50 år, med förväntan på vad som kommer bli innehållet.

Röstberget kan betraktas som en viktig del i det samhällsbygge som framgångsrikt och fortsatt skapar en miljö - här vill människor slå sig ner, leva och bo. Funäsdalen har utvecklats i rätt riktning under flera decennier. Den fördjupade översiktsplanen presenteras vid några tillfällen och sakägare och bofasta får i sann demokratisk ordning tillfälle att lämna synpunkter vid möten, samt i skrift tala om vad de anser. Ett stort antal inlämnade skriftliga synpunkter läggs åt sidan utan förstående eller vilja till att justera planen. Ej heller engagerade och sakkunniga kommentarer vid samrådsmöten är värda att uppmärksammas. Den spännande frågan är varför det kallas samråd när inga synpunkter uppmärksammas.

Makten äger makten att avgöra vad som är rätt eller fel. Men. Finns kunskapen hos planansvariga, att sammanväga lokalsamhällets behov och turistekonomin betydelse? Eller förklarar konsekvensanalysen den långsiktigt hållbara utvecklingen? Att ge sig i kast med och förstöra en komplett väl fungerande idrottsanläggning som dessutom tillför turistprodukten ett mervärde, är ett jobb för amatörer. Det kan inte finnas rationella skäl till en dylik handling. På sin höjd enbart ekonomiska och till vilken nytta.

Uppgivenheten är förlamande och oviljan att lyssna, är svår att förstå. Lyssnar inte politikerna på den områdeskänedom och den erfarenhet som i hög grad byggt det goda exemplet. Finns en politisk samverkan som ställer sig över folkviljan, grundad på just viljan att äga makten.

När övermakten tar beslut som drabbar Sveg utifrån den omständigheten att kommunens synpunkter och åsikter inte noteras eller ens besvaras, reagerar politiken med kommentaren att det hela är djupt beklagligt och att regeringen saknar helhetsperspektiv. När så den nära övermakten inom den lilla kommunen tar sig för, att lokalt förändra samhället, sker det med samma nedlåtande tolerans. Känslan är att en okänslig överlägsenhet slår sönder en produkt som är bra. Dynamiken i rätten att fatta beslut över medborgarnas huvuden, är lika usel övermäktig, oavsett det gäller rikspolitik eller lokalpolitik.

Politiken i Sveg är upprörd, lika upprörda är innevånarna i Funäsdalen - med all rätt. Konsekvensen av fördjupade översiktsplanen Funäsdalen-Ljusnedal, är för Röstbergets del djupt beklaglig samt att vi efterfrågar ett helhetsperspektiv - för att använda kommunens egen ordlista. Det kan finnas anledning att återkomma med synpunkter som i sak förklarar varför fördjupade översiktsplanen i delen Röstberget, är oacceptabel.

Kommunens bemötande: *Kommunen har beslutat att möjliggöra bebyggelse inom det som tidigare varit utpekade som rekreationsområde på Röstberget. Beslutet kommer av bristen på bostäder och framför allt bristen på ett varierat bostadsutbud. Då möjligheterna att skapa boende som motsvarar ortens behov inom dessa områden är goda, bedömer kommunen att det är ett beslut som gagnar orten. Det betyder dock inte att kommunen inte sätter värde på de möjligheter till rekreation som området ger.*

Kommunens ambition är att kunna utveckla boende som visserligen tar mark i anspråk, men där marken utvecklas med hänsyn till rekreationsvärdena. Gränserna för de utpekade utvecklingsområdena är inte absoluta utan avgränsning av nytillkommande bebyggelse kommer att ses över mer i detalj i framtida detaljplanering, då hänsyn till rekreationsvärden också hanteras.

Kommunen bedömer att området även i framtiden kommer att kunna erbjuda en miljö för rekreation, även om viss mark exploateras för att bidra till ett större utbud på bostäder.

Privatperson 2

Område 1 Norra sluttningen av Röstberget

Jag anser att Röstberget inte ska bebyggas i den omfattning som föreslagits.

Ni har tidigare begärt och fått in åsikter angående Risnäset och Röstberget och tydligt fått beskedet från de åsikter som sänts in att dessa områden är viktiga för friluftslivet och rekreation! Område 1 på Röstberget anser jag helt förstör området då det kommer att hugga upp det i mindre beståndsdelar och ta bort helheten. Det blir ett antal "mindre bitar" som kommer att bli svåra att utnyttja och det kommer att förstöra helheten som idag är den stora styrkan i området där man ostört och enkelt kan gå/cykla/springa/åka skidor. Föreslagna område 1 består av 2 delar och jag anser att den "sydöstra" delen INTE ska finnas utan detta viktiga rekreationsområde bör få ha kvar en samlad större del.

Inskränkningen som kommer att ske med den "nordvästra" delen av område 1 samt område 2 är i sig nog. Redan idag så har det skett

försämringar gällande Röstberget, IP och spåren. 5ans elljusspår har tagits bort. Skötsel av IP är under all kritik med bla trasiga fotbollsmål som låg hela sommaren tills undertecknad vände sig till ansvariga och fick det åtgärdat. Material som blåst från IP ner i skogen som inte tagits bort. Mm mm. Har man för avsikt att helt montera ner det centrala fritidsområde som finns? De löp- samt skidspår som idag finns kommer att "huggas av" med befintligt förslag. Detta gäller för övrigt skidspåren i område 5 – VivalLEN! Även här bör befintliga spår beaktas!

Jag förstår att kommunen har föreslagit område 1 eftersom det är det enda markområde som kommunen äger, men om kommunen varit lite förutseende hade man kanske kunnat byta till sig eller köpa annan mark där boende är mer lämpat och som inte inkräktar på ett för Funäsdalen så viktigt och centralt rekreationsområde! Ser man på hela Funäsdalen så är detta det enda större område som finns för rekreation inom byn. Funäsdalsberget är också grönmärkat, dvs "grönstruktur" men det är ett brant område och lämpar sig inte alls att ströva omkring eller motionera i även om det på översiktsplanen ser platt och lämpligt ut. Så tar man bort den ytan ur den aspekten (gå, cykla, löp, längd) så finns det ytterst begränsade områden kvar om man genomför så stor byggnation som område 1 föreslår!

Som ni själva skriver - närheten till rekreation och natur är en av de främsta orsakerna att folk söker sig hit. Varför då förstöra det mest centrala och lättillgängliga, och enda, området i byn?

"Naturen och de rika möjligheter till rekreation och friluftsliv som den skapar är därför något som måste vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt" Och hur kan man sälja grusplanen? Var ska ungdomarna nu träna fotboll innan det blir gräs? Kan någon svara på det? Det brukar ju ofta dröja en bit in i juni innan gräsplanen tål att beträdas. Kommunen hävdar ju på flera ställen i den nya översiktsplanen att ett mål är att minska bilåkandet. Nu tvingas man antagligen åka bil till en grusfotbollsplan om man kan hitta någon ny sådan yta. Och vad sker då med spontanidrotten, att ungdomar enkelt kan ta sig själva utan att någon skjutsar? Och om det nu skulle bli av med en sk "aktivitetshall". Var ska parkeringen äga rum? Det skulle vara "intressant" att se beslutsunderlaget för denna försäljning! Köp tillbaka området!

Kommunens bemötande: *Kommunen har beslutat att möjliggöra bebyggelse inom det som tidigare varit utpekade som rekreationsområde på Röstberget. Beslutet kommer av bristen på bostäder och framför allt bristen på ett varierat bostadsutbud. Då möjligheterna att skapa boende som motsvarar ortens behov inom dessa områden är goda, bedömer kommunen att det är ett beslut som gagnar orten. Det betyder dock inte att kommunen inte sätter värde på möjligheter till rekreation.*

Kommunens ambition är att kunna utveckla boende som visserligen tar mark i anspråk, men där marken utvecklas med hänsyn till rekreationsvärdena. Gränserna för de utpekade utvecklingsområdena är inte absoluta utan avgränsning av nytillkommande bebyggelse kommer att ses över mer i detalj i framtida detaljplanering, då hänsyn till rekreationsvärden också hanteras. Kommunen bedömer att området även i framtiden kommer att kunna erbjuda en miljö för rekreation, även om viss mark exploateras för att bidra till ett större utbud på bostäder.

Kommunens tidigare markförsäljning utgör inte en del av planförslaget varför dessa inte kommenteras i det här sammanhanget.

Område 2 Sydslutning Röstberget, tältplatsen

”Undantaget kan vara den över delen som innefattar fastighet Funäsdalen 70:12, denna fastighet kan detaljplaneras enskilt under förutsättningen att man kan redovisa en av kommunen godkänd angöringsväg. Inom området får då cirka 50 lägenheter tillskapas.”

Det finns ca 70 bostäder idag längs bortre delen av Åsargatan! 50 är oerhört mycket med tanke på var det ligger och trafikmängden som tillkommer! Hur tänker man sig att lösa trafiksituationen? Och vilken typ av bostäder kommer det att bli? Ser man på vad som byggts i det nya området där Åsargatan börjar så är det till minst 90% bostadsrätter köpta av icke fastboende. Dessa är, tyvärr, tomma och mörka större delen av året, med undantag av de veckor som det ändå befinner sig mycket folk i området. Detta medför definitivt inte kortare bostadsköer eller ett uppsving för näringen eller arbetstillfällena sett till helåret!

”Område för vall/fårbete som föreslås ska utvecklas för bostadsändamål.” (Ovan tältet)

Detta tillsammans med Sjöängen förstör de få öppna ytor som idag finns i Funäsdalen. Till och med i städerna så strävar man efter att behålla grönområden, men inte i Funäsdalen, Härjedalen. Där bygger man bort det och hänvisar till att ”jordbruksmarken i Funäsdalen klassad i kategori 1. På nationell nivå tillhör den således inte den mer produktiva marken” ...

Det viktiga här är ju inte hur produktiv marken är! Vikten av öppna områden beaktas inte alls! Det är ju ett oerhört trevligt och VIKTIGT inslag med betande djur, levande och öppna områden och grönytor!! Stora delar av område 2 längs RV84 mot Ljusnedal ägs idag av ett antal privata markägare. Jag håller med kommunen att det är svårt att få dessa att samarbeta sinsemellan och ta fram en detaljplan etc. Här tycker jag definitivt att kommunen skulle ta initiativ! Samla markägarna. Försök att köpa in marken med argumentet att enskilda skulle ha svårt och kostsamt att driva processen för detaljplan. Prisnivån kunde förslagsvis sättas utifrån var kommunen har för kostnader för att skapa en detaljplan, VA etc samt vad man skulle kunna få in vid försäljning av tomter. Priserna skulle absolut kunna vara högre än vad de är på Sjösvängen området, utan att för den delen vara avskräckande för de som söker permanenta tomter och boenden!

Kommunens bemötande: *Kommunen instämmer med att det inte är lämpligt att använda Åsargatan för tillfart till ett eventuellt exploateringsområde innanför befintlig bebyggelse. Det uttrycks också i handlingen. Vilken typ av bostäder som kan utvecklas får utredas i ett eventuellt detaljplaneskede ifall angöring kan skapas på ett tillfredsställande sätt.*

Öppna marker kan ha ett högt värde för landskapet. I det aktuella fallet har kommunen värderat platsens läge nära bykärnan och därmed möjligheterna att skapa boende på gång- och cykelavstånd till service högre. Kommunen arbetar även för att skapa förutsättningar för samverkan mellan markägare.

Område 6 Söromsjön samt 7 Södra sidan Funäsdalssjön
Vägsituationen till "Söromsjön" måste genast ses över och åtgärdas. Det borde redan ha gjorts! Hur kan man tillåta och genomföra byggnation av ett område som medför markant ökad trafik utan att titta på och lösa trafiksituationen? Det finns inte ens en plan för det! Byggnationen som skett och planeras i område 6 och 7, kräver redan nu att en gång och cykelväg anläggs. Tullvägen är smal och biten mellan Färdmansvägen och Sjösvängen är extremt smal! Där kan man inte mötas förutom på mötesplatser och det kör mycket tung trafik på vägen i ombyggnationer och företag som finns "Söromsjön". Om inget görs snarast så kommer det att ske olyckor där inom kort. Vad kommer det att kosta i lidande, samhällskostnader? Det byggs mycket och det är, tack och lov, mycket permanent boende unga familjer med barn. Mycket gångtrafik med barnvagnar och så småningom barn på cykel. En breddning av vägen med gång/cykelväg borde ha skett redan nu i samband med att befintligt område planerades! "Matningen" via Tullvägen, eller helst annan väg, måste ses över. Hastigheten på Tullvägen har redan ökat i om ökad trafikvolym. Det finns barn efter den vägen liksom gamla då pensionärslägenheter och åldringsvård ansluter till den vägen. För övrigt den enda vettiga vägen för äldre att gå på idag då alternativet är väg 84 vilken är mycket olämplig för dom att gå längs med! Man måste beakta även befintlig befolkning och deras miljö i framtida planer. Och tex våra äldre får redan nu nog med inskränkningar i form av matlådor från Sveg, begränsade möjligheter att komma ut, demensboende flyttat till Sveg etc.

För övrigt så anser jag att ni inte tagit hänsyn till detta som ni själva skriver, vilket ju hade varit mycket bra om det gjorts, för område 7 och 8: "Stora delar av Funäsdalen bys västra delar har sin utsikt mot området sydväst om Funäsdalssjön. Byggnadsvolymer bör därför anpassas till skog och terräng för att undvika alltför stor påverkan på landskapsbilden. Nya byggnader ska i form och uttryck anpassas till omkringliggande strukturer och upplevas som tillägg i samma skala och uttryck som sin omgivning."

Vita byggnader i 2 fullplan, eller hus med blanka plåttak, rimmar ILLA med den formuleringen, målsättningen! Dessa SYNS och stör landskapsbilden och smälter definitivt inte in i miljön och naturen, vilket jag antar var syftet med den formuleringen?

Kommunens bemötande: *Kommunen instämmer i behoven av gång- och cykelväg till bostadsområdet Söromsjön samt att det är en förutsättning för fortsatt utveckling av det området. Tidigare beslut är inte del av det aktuella planförslaget och kommenteras inte här.*

Byggnationen på Sjöängen följer INTE detaljplanen:
Namn: FUNÄSDALEN 27:8 M FL, SÖROMSJÖN Planbeteckning: 2361-P12/16 Antagen: 20120308 "Inom hela planområdet gäller att bebyggelsen i sin utformning ska utgå från västra Härjedalens byggnadstradition. Byggnader ska ha enkla former med taknock i samma riktning som långsidan. Fasader ska vara i trä. Taken ska ges en lutning på 25-35 grader och utföras med begränsade takutsprång. Färgsättningen ska harmonisera med bygdens traditionella färgsättning. Takmaterial ska utgöras av icke reflekterande material"

Kommunens bemötande: Formuleringen som citeras syftar som riktlinje för kommande bebyggelse. Den omfattar därmed inte befintlig bebyggelse. Beslut som fattats i samband med tidigare lovgivning är inte del av det aktuella planarbetet och kommenteras inte här.

Avslutningsvis gällande område 6 och 7:

Område 6: Närheten till Funäsdalens centrala delar bedöms minska bilberoendet. Knappast troligt med tanke på vägsituationen, man vill inte cykla eller gå på den vägen med barn eftersom vägen är oerhört smal, och att bla förskolan ligger på Funäsdalshöjden! Där man för övrigt redan är trångbodd och möjligheten att bygga ut är noll eftersom det byggs bostadsrätter, med troligen icke permanent boende, inom den lilla yta som man skulle ha kunnat nyttja för fler lokaler eller utevistelse för barnen.

Område 7: Då området inte är i direkt närhet till Funäsdalens centrala delar kommer området att vara behäftat med ett visst bilberoende.... Det säger sig självt att bor man i område 7 så kommer det definitivt bli så att det till allra största delen blir med bil man transporterar sig till centrum för att handla, arbeta, lämna barn. Det är naivt att tro något annat.

Kommunens bemötande: Kommunen strävar efter att skapa boende på gång- och cykelavstånd från bykärnan. Kommunen påtalar även behoven av gång- och cykelvägar i handlingen.

Utvecklingsområden verksamheter: Område 1 och 2 sportarenor Återigen. Att sälja befintlig grusplan för fotboll. Att planera boende inom rekreativområdet/Röstberget. Och sedan lägga sportarenor utanför byn. Hur tänker man då? Spontanidrott med närhet till grönområden, planer etc monteras ner och man skapar ett bilberoende! Det är INTE befrämjande av idrott och hälsa på något vis! Eller bevarande av en av Funäsdalens styrkor – närhet till idrott och rekreation!

Kommunens bemötande: Definitionen för vad som ingår i "verksamheter" är bred för att möjliggöra en så flexibel användning av marken som möjligt utifrån ortens behov.

Allmänt

Har kommunen gjort någon undersökning om VARFÖR besökande väljer att komma till Funäsdalen med omnejd och vad är viktigt för dem sett ur omgivnings synpunkt? En enkät till besökare skulle ge en inblick i vad de tycker är viktigt i Funäsdalsfjällen och vad det är som får dom att välja att åka hit istället för Sälen, Åre. Om man inte vet det och sen gör en översiktsplan som motverkar vad som lockar besökande – då är det närmast att betrakta som tjänstefel!

För det innebär ju att man slår undan benen för ekonomi, långsiktighet och överlevnad för området, och i förlängningen Härjedalens Kommun eftersom skatte- och övriga intäkter från besökande kommer att försvinna! Vidare anser jag att man bör vara väldigt tydlig vad det gäller typer av byggnader, utformning och färgsättning!

Det fanns en gång ett designprogram som var väldigt lovvärt men som tyvärr inte följdes och som jag vet inte heller är "lagligt". Det bör dock inte hindra kommunen från att styra mot en bebyggelse och färgsättning som lämpar sig på orten. Det är gammalt jordbruksområde och

fjällnära och då bör man undvika ex vita västkustvillor. Ser man till ex Vemdalsskalet så har man där lyckats väl i styrning av material och färgsättning, men det är väldigt trångt! Eftersom kommunen lyckats styra upp utseendet på byggnader där så ser jag ingen orsak till att man inte ska kunna styra upp det i Funäsdalen om viljan finns!!! Ytterligare ett av skälen till att folk vill flytta hit är ju dess speciella karaktär. Se på hur det är på andra sidan gränsen, i Norge.

Det är det mycket stugor men de syns knappt och stör inte eftersom de är utformade och färgsatta efter den omgivande naturen! (Mitt skräckexempel är Salomonsgården med massor av vita villor där de och kommunen INTE följde den detaljplan som fanns! Det innebär inte att för att man gjort fel där är det OK att fortsätta göra fel med nya områden!)

Funäsdalen präglas fortfarande främst av öppen mark och i huvudsak bebyggelse som smälter in i naturen, trots att kommunen på senare tid helt släppt styrningen av detta. Det bör INTE förstöras genom att tillåta byggnationer och färgsättning som inte lämpar sig i dessa trakter! Jag är övertygad om att folk vill bosätta sig här och bygga hus även om ex vita villor, som inte smälter in i naturen eller passar i området, inte tillåts!

”Funäsdalen har en byggnadstradition och ett kulturlandskap som berättar om de lokala förutsättningar som format bygden.” Ja - och det är det som lockar folk hit. Att ” skapa nya kvaliteter som är karaktäristiska för vår tid” anser jag INTE är rätt, om det innebär en färgsättning som inte smälter in i landskapet och naturen (mörka, jordnära färger) då det förstör karaktärområdet som finns och vad är då unikt och lockande med området? Det är ju det unika som drar och lockar besökare och turister hit (som i sin tur drar in skattepengar!!!).

Det är inte ”McDonalds” överallt som lockar. Varför ska man då åka hit och inte till ex Sälen istället om det ser likadant ut? Kopplat till mitt inlägg om enkät ovan Kommunen mottog åsikter ang planen på det öppna huset på Hotell Funäsdalen. Beakta dessa!

Kommunens bemötande: Kommunen noterar synpunkterna. Som tidigare nämnts kommenteras inte tidigare fattade beslut i samband med lovgivning etc. Kommunen bevakar utformning av bebyggelse utifrån de ramar som plan- och bygglagen ger.

Privatperson 3

Efter att tidigare ha läst översiktsplaner för Jönköpings kommun var det med stort intresse jag gav mig i kast med den för Funäsdalen Ljusnedal. Självklart hittar man beröringspunkter och likheter liksom skillnader och helt olika förutsättningar.

Appropå skillnader så hittar jag ingen siffra på hur många permanentboende kontra turistboende som finns och hur många som översiktsplanen planerar för. De gula områdena på kartan uppfattas som väldigt stora i förhållande till Funäsdalens storlek idag.

Flytt av riksväg 84 är en vision som funnits även i tidigare översiktsplaner. Lärdomen från Jönköping är att man där ritat in ett eller flera

tänkbara sträckningar för vägen. Jag förstår att det kräver en dialog med Trafikverket som ansvarar för riksvägen men det enda rimliga alternativet som inte är genom Funäsdalen är ju söder om Funäsdalsjön. En dragning av riksvägen där påverkar ju i hög grad möjligheterna till bostadsbyggande och en säker gång-cykelväg från de bostadsområden som finns och planeras där. Den dragningen skulle hantera genomfartstrafik men inte avlasta den trafik som besöker Funäsdalen. Det mer fantasifulle alternativet är tunnel under Funäsdalsberget, en infart Mellan Ljusnedal och Funäsdalen, en infart vid Kåvan, en i parkeringsgaraget och en bortanför Eriksgården alternativt under fornminnesparken. Skulle kunna göra Funäsdalen i stort sett bilfritt men blir förmodligen vansinnigt dyrt.

Ica har ju ryktesvis haft planer på att flytta men inte hittat plats för det. Förmodligen skulle en sådan flytt påverka trafiken i centrum i lika stor grad som flytt av riksvägen. Finns också en stor chans att annan detaljhandel vill flytta med om mataffären flyttar.

Sen var det Röstberget. Röstberget är en juvel, ett mindre, mer centralt naturområde, fullt av stigar löparspår, blåbär och lingon. Risken att gå vilse är minimal, ser du inte skidbackarna så kommer du ändå förr eller senare ut på en väg som går runt berget. Skola och idrottsföreningar använder det för många aktiviteter. Det fyller en mycket viktig lucka mellan asfalspromenaden längs sjön i ena fallet och fjäll, skog och vattendrag som omger Funäsdalen men kräver längre transport och mer tid för att besöka. Om nu ett mål är att locka hit boende vore det ju motsägelsefullt att splittra upp ett fantastiskt rekreationsområde som får boende att trivas och ger möjlighet till barn och ungdomars aktiviteter både i skolan och på fritiden.

Det kartunderlag som redovisas tillsammans med översiktsplanen gör mig också lite fundersam. Tex saknas ledbolagets leder i området och det är svårt att identifiera andra spår. Om sådana brister finns även i underlaget som använts för utredningen så krävs ett rejält omtag. Att bygga på röstbergets norrsida (nordost) har ju också några baksidor. Den ena baksidan är just berget, det finns ju en önskan att minska bilåkandet till förmån för fotgängare och cykel, tyvärr blir höjdskillnaden över berget en barriär för det målet, Många framtida boende kommer på grund av höjdskillnaden använda bilen. I området finns två kraftledning som inte får bebyggas och ett område kring dessa som inte bör bebyggas. Har dessutom syftet med kommunens markköp varit att skydda vattentäkten och naturområdet så vore det märkligt om det syftet försvann efter några år.

Kommunens bemötande: *Den fördjupade översiktsplanen rymmer totalt cirka 2 600 bostäder – vilket utgör planerad kapacitet för orten i det nya reningsverket som håller på att byggas. Kommunen har ingen möjlighet att i vare sig översiktsplan eller detaljplan styra över om en bostad ska användas som bostad under hela eller delar av året, även om kommunens ambition är att lokalisera mark för bostäder som är funktionella för i första hand permanentboende. Kommunen har valt att planera för större sammanhängande områden för att kunna planera och använda mark och infrastruktur samordnat och effektivt.*

Flytt av riksväg 84 är en vision och kommunen har i dagsläget inte lagt resurser på att utreda olika korridorer då det är ett arbete som behöver bedrivas inom ramen för Trafikverkets processer. Kommunen avser att verka för att påtala behovet av en flytt av vägen långsiktigt.

Att peka ut ett utvecklingsområde på Röstberget betyder att kommunen ställer sig positiv till att pröva utveckling av boende inom de utpekade områdena. Områdenas utbredning är dock inte absolut och avgränsning liksom behov av flera hänsynstaganden, däribland gentemot friluftslivets värden, naturvärden, skyddsavstånd till kraftledning med mera, kommer att utredas vid framtida detaljplanering av marken. Kommunen har tillgång till information om befintliga skidspår, men då kommunen inte är en part i de överenskommelser som ligger till grund för spåren har de inte visats på plankartan. Avgränsning av bebyggelseområden och hänsyn till friluftslivet så som studier av spårpassager och liknande har ännu inte prövats utan kommer att göras i framtida detaljplanering. Eftersom utpekandet av utvecklingsområden endast utgör en markering av viljeinriktning kommer avgränsning och hänsynstagande utredas och illustreras i framtida detaljplanering.

Skydd av vattentäkt regleras av det befintliga vattenskyddsområde som Länsstyrelsen fastställt 2020. I skyddsområdets föreskrifter finns tydliga riktlinjer var olika verksamheter och markanvändning. Utvecklingsområdena för bebyggelse ligger inom den tertiära skyddszone där inga hinder mot markanvändning för boende finns så länge avloppshantering ansluts till det kommunala reningsverket.

Privatperson 4

Yttrandet handlar till största delen om Röstberget och de där föreslagna exploateringsområdena.

En liten tillbakablick: Röstberget är ett kultur- och rekreationsområde som funnits sen lång tid tillbaka. De består av gamla potatisåkrar, vandringsleder, cykelleder, skidspår och ridstigar. Är således ett välanvänt rekreationsområde både sommar som vinter. Används av byborna i Ljusnedal, Funäsdalen, skolan, förskolan samt ett stort antal av våra besökande turister. För oss som växte upp i Ljusnedal var Röstberget det absolut mest besökta rekreationsområdet.

Den nya Idrottsplatsen i Funäsdalen invigdes i början på 70-talet och i samma veva började nya skidspår anläggas genom kommunens försorg. Förutom lite längre spår byggdes elljusspår 2,5 och 5 km samt ett elljusspår mellan byarna. Senare i samband med Nordic ski projektet förbättrades spåren och blev av yttersta klass. Bl.a genomfördes en världscuptävling i längd här. Då förstår ni att spåren håller en mycket hög kvalitet. Funäsdalens IP och Röstberget har därefter nyttjats flitigt av allmänheten, bybor, turister skolan idrottsföreningen samt för ridning.

Nu har ni politiker kommit på att detta värdefulla område skall bebyggas med förmodligen mest fritidsbostäder. De föreslagna området längs väg 84 kan kännas acceptabelt att bebyggas. En FÖP skall vara något som alla skall känna sig delaktiga i för att den skall vara långsiktigt hållbar. I det här fallet verkar de som att ett fåtal politiker från början bestämt markanvändningen. I den mån man fått komma till tals

verkar det som att ni inte lyssnat på inkomna synpunkter, de har i alla fall inte skett några nämnvärda förändringar sedan samrådsförslaget. När det gäller Röstberget säger ni att skidspåren skall vara kvar, de har ni också kommenterat i samrådet. De borde vara värt ett eget stycke i beskrivningen. Lägg in de befintliga spåren i kartan eller vad är det som är så känsligt? Försöker ni mörka för allmänheten de faktiska förhållandena?

Av planen bör det framgå var vägarna till de olika exploateringsområdena skall dras och hur korsningarna med befintliga spår skall behandlas. Se till så att de är ett rejält skyddsområde runt toppen av Röstberget skapas och dom där befintliga potatisåkrarna och utsiktsplatserna.

Om nu planen skall medge så många nya bäddar i området, var skall folk parkera i centrala delarna av Funäsdalen, för ni tror väl inte att folk skall gå på affären. Redovisa också vad tanken var med att sälja marken vid idrottsplatsen, som dels var en grusplan för ungdomarna samt parkering för Röstberget och idrottsplatsen, rena vansinnet.

Damma av designprogrammet och fatta ett nytt beslut om detta, så kanske vi slipper dessa fågelholkar som de har beviljats bygglov för de senaste åren och som inte har någon förankring i den lokala byggnadstraditionen.

Jag har ställt ett antal frågor och påståenden som jag vill att ni svarar på. Efter att ha pratat med nån i arbetsgruppen så föreslog jag att vi sätter oss ner och diskuterar planens utformning ytterligare en gång innan den går till beslut, detta enades vi om.

Kommunens bemötande: Att peka ut ett utvecklingsområde på Röstberget betyder att kommunen ställer sig positiv till att pröva utveckling av boende inom de utpekade områdena. Områdenas utbredning är dock inte absolut och avgränsning liksom behov av flera hänsynstaganden, däribland gentemot friluftslivets värden, naturvärden, skyddsavstånd till kraftledning med mera, kommer att utredas vid en framtida detaljplanering av marken.

Kommunen har tillgång till information om befintliga skidspår, men då kommunen inte är en part i de överenskommelser som ligger till grund för spåren har de inte visats på plankartan. Utpekandet av utvecklingsområden utgör en markering av vilja från kommunens sida. Avgränsning av ny bebyggelse och hänsyn till friluftslivet, till exempel motions-spår, kommer att utredas och illustreras i en framtida detaljplanering i samråd med berörda markägare och spårhållare.

Kommunen bedömer att området även i framtiden kommer att kunna erbjuda en miljö för rekreation, även om viss mark exploateras för att bidra till ett större utbud på bostäder.

Tidigare försäljning av kommunal mark samt hantering av tidigare designprogram är inte del av planförslaget och bemöts inte i det här sammanhanget.

Privatperson 5

Enligt PBL ska kommunen ta till sig medborgarnas synpunkter på förslag till översiktsplan. I samrådet framhålls ”att en utveckling av boendet inom området (läs Röstberget) inte påtagligt kommer att skada friluftslivets värde”.

Jag anser inte att kommunen i planförslaget har visat hur och på vilket sätt friluftslivets värde tas till vara när stora delar av Röstberget skall bebyggas vilket snarare begränsar möjligheterna till friluftaktiviteter.

Kartan över Röstberget är bristfällig. Den saknar utmärkta spår, leder och gamla bruksvägar och även hur nya väganslutningar till exploateringsområden kommer att dras vilket kommer att krympa området för det rörliga friluftslivet. Inte heller kan man se hur exploateringsområdet på södra Röstberget inkluderar eller påverkar de kulturhistoriskt värdefulla paråkrarna.

Det är märkligt att kommunen inte i översiktsplanen inkluderar de ambitioner som stipuleras i projektet ”Affärsdrivande multiarena” som kommunen är involverad i tillsammans med Funäsfjällen, Länsstyrelsen och EU. Röstberget är ett viktigt nav i den utvecklingen.

Jag är övertygad om att man kan säga att Röstberget är ett av Funäsdalens USP (unique selling point). Värdet ligger i att man mitt i byn har nära tillgång till Röstbergets attraktion, som många beskrivit i sina remissvar och som försvinner om norra Röstberget bebyggs.

Beträffande exploatering på södra Röstberget kan man inte se på kartan om de övre delarna av exploateringsområdet även tar potatisåkrarna i anspråk. Åkrarna har använts av generationer för potatisodling och med tanke på att världen förordar och mer och mer praktiserar självhushållning vore det dumt att för all framtid avhända sig den möjligheten. Jag har för övrigt inget emot exploatering av de nedre delarna av södra Röstberget, närmast vägen.

Kommunens bemötande: *Kommunen har beslutat att möjliggöra bebyggelse inom det som tidigare varit utpekade som rekreativ område på Röstberget. Beslutet betyder att kommunen ser positivt på att pröva bostadsbebyggelse inom det utpekade området och kommer av bristen på bostäder och framför allt bristen på ett varierat bostadsutbud.*

Då möjligheterna att skapa boende som motsvarar ortens behov inom dessa områden är goda, bedömer kommunen att det är ett beslut som gynnar orten. Det betyder inte att kommunen inte sätter värde på de möjligheter till rekreation som området ger. Kommunens ambition är att kunna utveckla boende som visserligen tar mark i anspråk, men där marken utvecklas med hänsyn till rekreativvärdena. Gränserna för de utpekade utvecklingsområdena är inte absoluta utan avgränsning av nyttillkommande bebyggelse kommer att ses över i detalj i framtida detaljplanering, då hänsyn till rekreativvärdena också hanteras.

Det är i översiktsplanens skede inte möjligt att redovisa hur hänsynen kommer att utformas, utan det kommer att anpassas efter förutsättningarna på platsen och den bebyggelse som ska prövas. Detsamma gäller kulturvärden.

Privatperson 6

Mark till attraktiva boendemiljöer för permanentboende bör utökas och även inkludera området mellan Rv 84 och gamla vägen nere vid sjön. Permanentboende finns redan efter gamla vägen mot centrum av Funäsdalen. Området norr om Rv 84 bör sträcka sig till gamla kärrvägen på toppen av Röstberget.

Kommunens bemötande: *På grund av strandskyddsbestämmelserna, bestämmelserna om byggnadsfritt avstånd till allmän väg och eventuella krav på skyddsåtgärder med anledning av att riksväg 84 är utpekad som rekommenderad led för farligt gods har kommunen inte pekat ut mark som utvecklingsområde nedanför riksväg 84 (Svegsvägen) söder om Funäsdalens bykärna.*

Avgränsningen av utvecklingsområden är gjord efter flera olika hänsynstaganden men är inte absoluta. Vid framtida detaljplanearbeten kommer avgränsning av nytillkommande bebyggelse att prövas utifrån lämplighet för planerad bebyggelse i relation till allmänna intressen. Kommunen noterar synpunkten.

Privatperson 7

Jag vill ha svar på följande frågor angående: Jag ställde frågan om kartbilden som presenterades i markanvisning NR: 7 numera (NR: 6) 25 Feb 2022 där det framgår tydligt att samfällighetsvägen är borttagen. Där framgår att varken traktor eller cykelväg existerar. Däremot har någon tagit bort vägen ur kartbilden samt lagt till en huskropp på samfällighetsvägen. Som löper genom 27:8 även kallad B 9.

Jag skickade frågor 20 april 2022 15 Dec 2022 Till svar får jag av Malin Bernhardson en helt annan kartbild en tidigare där det framgår tydligt att samfällighetsvägen är markerad och benämnd traktor och cykelväg. Det är väldigt förvirrande.

Kommunen som tidigare delägare har sålt tomter har styrt över ägandet till gemensamhetsanläggning och ej beaktat samfälligheten väglinje, återställande av väglinjen skulle ske efter att Sjösvängen anlags. Så att den justeras till körbart skick för timmertransporter. Talade tidigare med Britt-Marie Nordstrand tidigare Chef på Härjedalens Kommun återställandet skulle ske i samband med avloppsledning från Tännaldalen genom samfälligheten vidare ner till Funäsdalen, hon glade mig även med att Tullvägen skulle breddas till Funäsdalens by.

Jag önskar exploatera tomter på min fastighet 27:9. Att jag äger fastighet 26:83 att tillgå saknar helt betydelse för mitt övriga ärende. Det är inte denna fastighet som frågan berör eller behandlar.

Kommunen och jag har varit ense om att min mark 27:9 vore lämplig för ett bostadsområde. Ni påvisar att det kan lösas i ett senare skede (HUR?) och ni tillfrågar mig om min mark är till Salu VARFÖR ????? Det är nu när jag är ägare till marken som det finns detta fina erbjudande att exploatera ett fint bostadsområde i Funäsdalen.

Kommunens bemötande: *Yttrandet refererar delvis till tidigare utbyggd mark i Funäsdalen. Det berörda området är inte del av planförslaget och kommenteras därför inte i utlåtandet, synpunktslämnaren har besvarats personligen.*

Kommunen visar i förslaget till fördjupad översiktsplan att man ser positivt på fortsatt prövning av nämnd fastighet för bostadsändamål. Det finns dock problem med angöring till området som inte den här processen kan, eller har för avsikt att lösa. Kommunen skulle dock se positivt på om markägaren framåt lyckas träffa sådana överenskommelser med omkringliggande markägare som möjliggör en angöring till området så att en vidare prövning av marken kan göras.

Kommunen är generellt intresserad av att köpa in mark för utveckling av bostäder i strategiska lägen. Ibland kan det vara ett alternativ när markägaren själv inte har möjlighet att genomföra en exploatering.

Privatperson 8

Jag är en sjukpensionär som bor permanent uppe på Åsen/Röstberget. Min gamla föräldrar har jobbat och slitit i hela sina liv för att kunna köpa det här lilla huset och renovera upp det till beboeligt skick. De valde Röstberget för min skull, för att det är nära skogen och stora naturområden, men ändå nära till byn med dagligvaruhandel. Pga min sjukdom består hela min livskvalitet av att vara ute i naturen, och jag har inte körkort så att jag kan ta mig någon annanstans. Jag har heller inte släkt, vänner eller familj i närheten, så ingen kan hjälpa mig att ta mig till annan plats. Djuren och naturen här på Röstberget är med andra ord mitt allt. Så jag vill – såklart – inte att ni exploaterar mer här. När skogen här uppe skövlades blev min värld så mycket mindre, och nu vill ni göra ännu fler och mycket större ingrepp; byggnader kommer aldrig att försvinna, i alla fall inte under min livstid. Det innebär att ni nu planerar att trasa sönder min värld. Det kommer inte lösa någon bostadsbrist att bygga här, utan bara generera fler fritidsbostäder som rika turister budar hem med sina feta plånböcker. För er är det snabba pengar, för mig en katastrof.

Ni har bett om synpunkter, och det här är vad jag har att säga. Men jag är ingen höginkomsttagare, och framför allt ingen turist, så jag vet att min åsikt inte spelar någon roll. Ingen av er kommer ligga sömnlös på nätterna över det här – det är lätt att sitta och bestämma vad man ska göra med ett område när man själv inte berörs direkt. Dessutom kan inte alla bli nöjda, och här kommer alltid turister och fritidsboende att prioriteras. Att uttala sig offentligt eller bland andra i byn om vad man tycker, är förenat med att utsätta sig för hot och hat – här finns så många inflyttade som lever av turism och vill få området att bli lika exploaterat som Åre.

Det är som vanligt; den som har mest pengar och skriker högst får också mest. Nu har jag i alla fall gjort det jag kan; tala om mina synpunkter så att ni vet att det finns människor som påverkas väldigt negativt av era planer. Jag kan bara hoppas och hålla tummarna för att exploateringen i alla fall påbörjas någon annanstans än här uppe på Röstberget.

Kommunens bemötande: *Kommunen har beslutat att möjliggöra bebyggelse inom det som tidigare varit utpekade som rekreativ område på Röstberget. Beslutet betyder att kommunen ser positivt på att pröva bostadsbebyggelse inom det utpekade området och kommer av bristen på bostäder och framför allt bristen på ett varierat bostadsutbud. Då möjligheterna att skapa boende som motsvarar ortens behov inom dessa områden är goda, bedömer kommunen att det är ett beslut som gagnar orten.*

Det betyder inte att kommunen inte sätter värde på de möjligheter till rekreation som området ger. Kommunens ambition är att kunna utveckla boende som visserligen tar mark i anspråk, men där marken utvecklas med hänsyn till rekreativvärdena. Gränserna för de utpekade utvecklingsområdena är inte absoluta utan avgränsning av nytillkommande bebyggelse kommer att ses över i detalj i framtida detaljplanering, då hänsyn till rekreativvärden också hanteras.

Privatperson 9

Skogsmarken på Fd 12:18 ovanför Myhrs Åkeri infarten Ljusnedal är inritad som industrimark på nästan hela skogsskiftet. Vi vill att det även ska stå med handel där.

Kommunens bemötande: *I planförslaget ingår två utvecklingsområden för verksamheter. Definitionen av verksamheter är relativt vid för att marken ska kunna användas utifrån ortens behov.*

Planförslagets definition inkluderar: företagsområde för större verksamheter, handel, sportarenor och drivmedel som inte är centrumberoende, med tillhörande funktioner så som gång- och cykelväg, parkeringar och tekniska anläggningar. Handel ingår därmed redan i den definition av verksamheter som planen föreslår.

Privatperson 10

Efter att tagit del av samrådsredogörelse över fördjupad översiktsplan för Funäsdalen har jag följande synpunkter vad gäller fastigheten Funäsdalen 7:9

Fastigheten, som i den del som är aktuell, gränsar mot befintlig bebyggelse och tomter längs Sjösvängen var inte medtagen i det ursprungliga förslaget. I samrådet vidhöll jag mina exploateringsanspråk med hänvisning till behovet av nya bostäder nära centrala Funäsdalen och att det i direkt anslutning till fastigheten finns vägar, vatten och avlopp som kan nyttjas av tillkommande tomter på Funäsdalen 7:9. I samrådsredogörelsen pekar kommunen på att aktuell lagstiftning kring strandskydd inte medger bebyggelse på grund av den mindre bäck som finns väster om det planerade området.

Kommunstyrelsen har nyligen beslutat om att beställa en reviderad plan för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) hos miljö- och byggförvaltningen (Ks § 221 Dnr KS 2022/879). Vid en sådan revidering bör detta område prioriteras som LIS-område eftersom det vid en samlad bedömning måste anses viktigt för kommunens utveckling att åstadkomma fler bostäder med närhet till service i centrala Funäsdalen. Av denna anledning bör därför strandskyddet upphävas i det aktuella området och det bör också framgå i den fördjupade översiktsplanen att det är kommunens vilja att det ska vara möjligt att bebygga området.

Kommunens bemötande: Den berörda fastigheten omfattas av strandskydd från bäckarna Sötjuven och Svallbäcken. Kommunen kan inom ramen för ett detaljplanearbete häva strandskyddet om något av de sex särskilda skäl som anges i miljöbalken 7 kap 18 c § kan åberopas. Om området är utpekad i kommunens plan för landsbygdsutveckling i strandnära läge, så kallad LIS-plan, kan utöver ovan nämnda skäl även ytterligare skäl tillämpas (miljöbalken 7 kapitlet 18 d §). För närvarande kan inga av skälen i vare sig MB 7:18 c eller MB 7:18 d åberopas.

Kommunen instämmer i behovet av nya bostäder nära centrala Funäsdalen. Det är också mycket positivt om befintlig infrastruktur kan nyttjas vid exploatering. Det finns därför flera skäl som talar för en utveckling av den aktuella fastigheten.

Kommunstyrelsen har beslutat om att revidera sin LIS-plan och det arbetet kommer att utvisa vilka områden som kommer att utgöra så kallade LIS-områden.

Organisationer, företag och föreningar

Funäsdalens IF

Funäsdalens IFs styrelse avser med denna skrivelse att än en gång poängtera vikten av att bevara Röstberget som rekreativt område. Röstberget och dess unika möjligheter i form av längdspår, motions-slingor, stigar, vandring- och ridleder är avgörande för att Funäsdalens IF ska kunna bedriva barn och ungdomsverksamhet i den utsträckning som görs idag. De unika möjligheterna och Röstbergets centrala läge gör även att Funäsdalens invånare kan ta del av naturen och de möjligheter till motion som området inbjuder till. I denna skrivelse vill Funäsdalens IF diskutera åsikter som Härjedalens kommun uttrycker i de tre dokumenten:

- “Fördjupad översiktsplan Funäsdalen-Ljusnedal”
- “Riktlinjer för Folkhälsoarbetet i Härjedalens kommun 2021-2025”
- “Fördjupad översiktsplan Funäsdalen SAMRÅDSREDOGÖRELSE”

Funäsdalens IFs styrelse anser att de åsikter som Härjedalens kommun uttrycker i de tre dokumenten inte överensstämmer med den planerade exploateringen av Röstbergets norra sluttning som beskrivs i “Fördjupad översiktsplan Funäsdalen-Ljusnedal”.

Fördjupad översiktsplan Funäsdalen-Ljusnedal

Härjedalens kommuns uttrycker i “Fördjupad översiktsplan Funäsdalen-Ljusnedal” att naturen och möjlighet till fritidsaktivitet är avgörande för Funäsdalens attraktionskraft. Under rubriken “Natur, rekreation och friluftsliv” står i dokumentet att: “Naturen och de rika möjligheter till rekreation och friluftsliv som den skapar är därför något som måste vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt”. Dokumentet och då även kommunen säger att de “vill se en utveckling av rekreativt område genom spår, leder och motionsanläggningar på Röstberget” (Fördjupad översiktsplan Funäsdalen-Ljusnedal, s. 5).

Riktlinjer för Folkhälsoarbetet i Härjedalens kommun 2021-2025

I "Riktlinjer för Folkhälsoarbetet i Härjedalens kommun 2021-2025" beskriver Härjedalens kommun fyra utvecklingsområden som ska prioriteras i det hälsofrämjande arbetet i kommunen. Ett av dessa utvecklingsområden är: "Hälsofrämjande miljöer och levnadsvanor". Dokumentet säger att den fysiska aktiviteten ska öka och att idrottsplatser, motionsslingor och utegym ska anpassas för alla och inbjuda till rörelse och motion för alla invånare. Dokumentet säger även att det redan i planeringsarbetet är viktigt att ta hänsyn till de hälsofrämjande arbetet inom kommunen. Dokumentet och då även kommunen uttrycker att: "Detta görs genom att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet med levnadsvanor inom fysisk aktivitet," och målet som dokumentet uttrycker är: "Att alla barn under 18 år uppnår rekommendationerna till fysisk aktivitet." Denna rekommendation som dokumentet hämtar från WHO innebär 150 minuter fysisk aktivitet per vecka för vuxna och 60 minuter fysisk aktivitet om dagen för barn (Riktlinjer för Folkhälsoarbetet i Härjedalens kommun 2021-2025, s. 6).

Fördjupad översiktsplan Funäsdalen SAMRÅDSREDOGÖRELSE

I det bemötande som Härjedalens kommun gav Funäsdalens IF efter samrådet angående "Fördjupad översiktsplan Funäsdalen-Ljusnedal" går att läsa att kommunen "ser ett stort värde i de spår, leder och aktiviteter som bedrivs inom området" (Fördjupad översiktsplan Funäsdalen SAMRÅDSREDOGÖRELSE 2023, s. 31-32). På det möte som ägde rum på Hotell Funäsdalen onsdagen den 1 februari 2023 angående "Fördjupade översiktsplanen Funäsdalen-Ljusnedal" uttryckte Mats Ericsson Centerpartiet i Härjedalens kommun i ett muntligt uttalande att spåren på Röstberget såklart är viktiga.

Konsensus

Funäsdalens IFs är eniga med Härjedalens kommun om att naturen och möjligheten att vistas i naturen är helt avgörande för Funäsdalens attraktionskraft och att naturen "måste vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt" Funäsdalens IF vill precis som Härjedalens kommun "se en utveckling av rekreationsområden genom spår, leder och motionsanläggningar på Röstberget" (Fördjupad översiktsplan Funäsdalen-Ljusnedal, s. 5) Funäsdalens IFs styrelse är även eniga med kommunen om att "Hälsofrämjande miljöer och levnadsvanor" måste prioriteras i de fortsatta folkhälsoarbetet inom kommunen. Funäsdalens IF är en helt ideell förening som stöttar Härjedalens kommun i det hälsofrämjande arbetet främst genom att ge barn och unga möjlighet att nå kommunens målsättning: "Att alla barn under 18 år uppnår rekommendationerna till fysisk aktivitet." vilket innebär 60 min fysisk aktivitet om dagen. (Riktlinjer för Folkhälsoarbetet i Härjedalens kommun 2021-2025). Precis som Härjedalens kommun ser Funäsdalens IFs styrelse ett stort värde i Röstberget och de spår, leder och aktiviteter som bedrivs inom området" (Fördjupad översiktsplan Funäsdalen SAMRÅDSREDOGÖRELSE 2023, s. 31-32).

Funäsdalens IFs åsikt

Styrelsen i Funäsdalens IF vill med all tydlighet uttrycka att ovan nämnda åsikter angående Röstberget som rekreationsområde och det hälsofrämjande arbetet inom kommunen inte överensstämmer med den planerade exploateringen på norra sluttningen av Röstberget. Funäsdalens IFs styrelse vill även poängtera att den planerade exploateringen kommer att få negativ påverkan på Funäsdalens IFs möjligheter att bedriva barn och ungdomsverksamhet på Röstberget. Detta kommer i sin tur att få negativ påverkan på kommunens möjligheter att uppnå de folkhälsomål som fastslås i "Riktlinjer för Folkhälsoarbetet i Härjedalens kommun 2021-2025"

Avslutningsvis vill Funäsdalens IFs styrelse uttrycka sin skepsis och starka oro mot att kommunen i de tre presenterade dokumenten uttrycker fundamentalt skilda ståndpunkter angående Röstberget och framtiden för detta unika område i Funäsdalen.

Funäsdalens IFs styrelse uttrycker med bestämdhet att ett rekreationsområde inte kan prioriteras och utvecklas genom att bebygga det med bostäder. Den fördjupade översiktsplanen är ett ypperligt tillfälle att redan i planeringsarbetet ta hänsyn till hälsofrämjande arbete genom att bevara Rösberget som den unika plats det är idag.

Avslutande åsikt

Funäsdalens IFs styrelse vill med all tydlighet uttrycka åsikten att en exploatering av Röstbergets norra sluttning har en negativt påverkan för föreningen Funäsdalens IF, invånarna i Funäsdalen och på sikt Härjedalens kommun.

Kommunens bemötande: *Kommunen har beslutat att möjliggöra bebyggelse inom det som tidigare varit utpekade som rekreationsområde på Röstberget. Beslutet kommer av bristen på bostäder och framför allt bristen på ett varierat bostadsutbud. Då möjligheterna att skapa boende som motsvarar ortens behov inom dessa områden är goda, bedömer kommunen att det är ett beslut som gagnar orten. Det betyder inte att kommunen inte sätter värde på de möjligheter till rekreation som området ger.*

Kommunens ambition är att kunna utveckla boende som visserligen tar mark i anspråk, men där marken utvecklas med hänsyn till rekreationsvärdena. Gränserna för de utpekade utvecklingsområdena är inte absoluta utan avgränsning av nytillkommande bebyggelse kommer att ses över mer i detalj i framtida detaljplanering, då hänsyn till rekreationsvärden också hanteras.

Frågorna om folkhälsa och tillgång till fysisk aktivitet är viktiga, vilket också nämnda dokument uttrycker. Möjligheter till aktiv fritid och ett lättillgängligt friluftsliv utgör också en betydande del av kommunens attraktionskraft. Funäsdalens IF och den verksamhet som föreningen bedriver hjälper barn och unga att skapa en tidig relation till idrott, friluftsliv och en aktiv livsstil vilket är en positiv kraft för bättre folkhälsa.

Kommunen tar till sig synpunkterna. Texten i planhandlingen kompletteras kring områdets värden för friluftslivet och vikten av hänsyn gentemot friluftslivets intressen vid framtida detaljplanering.

Mittådalens sameby

I ytterkanterna av Mittådalens samebys åretruntmarker ligger i söder byarna Ramundberget, Bruksvallarna, Ljusnedal och i norr byn Ljungdalen. Utvecklingen av turismen och besöksnäringen i de dalgångarna är expansiv med utbyggnad av fritidshus, boende- och hotellanläggningar, skidspår, leder och i och med det även upplevelseturism. I byarna Ljusnedal och Bruksvallarna ligger de norra delarna av byarna (norra sidan om Ljusnan) inom samebyns åretruntmarker.

Översiktsplanen omfattar delar av samebyns åretruntmarker, i nära anslutning till Anåfjället, Lillfjället och omkringliggande dalgångar. Området är viktigt ur renskötselsynpunkt, både med tanke på den funktion den har som bete och uppehålls område samt att det idag är relativt ostört område med tanke på turism.

Områdena som är utlagda för exploatering inom samebyns åretruntmarker ska tas bort.

Samebyn anser att marken som är utlagd för exploatering på norra sidan om Ljusnan i Ljusnedal ska tas bort, det är beläget inom samebyns åretruntmarker. Kommunen har tidigare gjort försök att friköpa stora områden mark i Ljusnedal, nu är det områden som ligger i den fördjupade översiktsplanen betydligt mindre men det är ändå en fråga om ianspråktagande av åretruntmarker och som i förlängningen leder till ytterligare markanspråk.

I samrådsredogörelsen skriver kommunen: Utifrån den information kommunen fått bedrivs ingen egentlig rennäring inom planområdet. De föreslagna utvecklingsområdena tar därmed inte värdefull betesmark i anspråk och bedöms inte heller orsaka andra direkta störningar för renskötseln.

Samebyn ifrågasätter bemötandet med det kraftigaste. Det utlagda utvecklingsområdet i Ljusnedal ligger på samebyns åretruntmarker. Att säga att det inte egentligen bedrivs rennäring i området är rent fel.

Kommunen skriver i sin MKB En ökning och intensifiering av friluftslivet, vilket är en möjlig effekt av en utvecklad bebyggelse kring Funäsdalen, kan påverka områdets funktion som betesområde negativt, då aktiviteten gör renarna mer rörliga och därigenom får svårare att nyttja betet inom området. Med ett mål om tillskott på 13 000 bäddar bör försiktighetsprincipen råda eftersom man inte med säkerhet kan säga att det inte påverkas. Vad kan säkerställas i efterskott? Samebyn hänvisar i övrigt till samebyn samrådsyttrande.

Kommunens bemötande: *Kommunen beklagar det missvisande bemötandet i samrådsredogörelsen. Den övervägande delen av planområdet som omfattar Funäsdalens samhälle med angränsande mark har inte bedömts som värdefull för renskötselns markanvändning. Inom den del av planområdet som sträcker sig in på Mittådalens samebys åretruntmarker i Ljusnedal råder andra förhållanden, precis som Mittådalens sameby har påpekat.*

Kommunen har valt att behålla utvecklingsområdet som en del av den fördjupade översiktsplanen. Behovet av bostäder är en central fråga i arbetet och en förtätning av befintlig bebyggelse i Ljusnedal kan bidra till att skapa fler bostäder utifrån befintlig infrastruktur.

Kommunen instämmer i att det saknas en heltäckande beskrivning av friluftslivets störningseffekter, hur de kumulativa effekterna samverkar och på vilket sätt de påverkar rennäringens förutsättningar.

Kommunen ser positivt på åtgärder för att hantera friluftslivets oönskade effekter. Inom den statligt ägda åretruntmarken ska kommunen samverka med länsstyrelse och polis för att informera och säkra att inte renarna ofredas. I övrigt anser kommunen att sådana åtgärder ska vidtas av de aktörer som ansvarar för leder och andra anläggningar som tillgängliggör fjällterrängen.

Ruvhten sijte sameby

Den utvecklade bebyggelsen som planen utgör kommer att medföra försämrad betesro och ökad risk för spridning, vilket ger konsekvenser för samebyns renskötsel. De faktiska konsekvenserna i planen behöver därför beskrivas bättre och kommunen behöver presentera vilka åtgärder kommunen avser att vidta till skydd för rennäringen i Ruvhten sijte för att mildra konsekvenserna. I den nu aktuella planen konstaterar kommunen enbart vad man inte kan göra.

Minoritetslagen säger att kommuner, regionen och statliga förvaltningsmyndigheter är skyldiga att främja samernas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur, och i den samiska kulturen ingår den naturbetesbaserade renskötseln. I Härjedalen råder ett hårt klimat och ifrågasättande av samerna som folk, här finns det mycket som kommunen kan göra för att förbättra samhällsklimatet och säkra förutsättningarna så att även kommande generationer samer kan bedriva renskötsel i området.

Planens miljökonsekvensbeskrivning uppger idag endast allmänna uppgifter om hur Ruvhten sijte bedriver renskötsel inom området och kommunen konstaterar själv att det är svårt att kontrollera eller förutsäga var effekterna kan uppstå och i vilken form. Ruvhten sijte delar här Sametingets bedömning i samrådsskedet att en fördjupad miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram, den nu kompletterade miljökonsekvensbeskrivningen motsvarar inte de punkter Sametinget då lyfte fram. Till grund för dessa punkter ligger Svenska samernas riksförbunds (SSR) vägledning för hur samisk markanvändning ska integreras i MKB-processen. Eftersom den fördjupade översiktsplanen stakar ut den långsiktiga utvecklingen för området är det nu en sådan fördjupad miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram.

Ruvhten sijte har under lång tid varit hårt pressade vad det gäller betesområden. Efter renbeteskonventionen 1972 förlorade samebyn betesmarkerna på norsk sida. Till en början tecknade staten arrendeavtal för renbete, men idag står samebyn avtalslösa. Om inte renen ges betesro i de marker där den får vara kommer renarna istället söka sig till omkringliggande privata marker där det idag saknas renbetesavtal. Situationen i Ruvhten sijte är unik utifrån bristen på åretruntmark och allt merarbete som görs på våren och försommaren, för att så långt som möjligt undvika vitesförelägganden på grund av att renar kommer på privat mark.

Situationen är ohållbar, såväl arbetsmässigt som psykologiskt för samebyns medlemmar, inte bara för de som är fysiskt ute i fält utan hela familjen påverkas. En långsiktig hållbar rensköttsel ställer krav på att flyttleder, rastbeten, kärnområden, svåra passager och en sammanhållen årscykel fungerar i praktiken och måste därför beaktas i planeringen.

Renskötselförhållanden är beroende av flexibilitet i nyttjandet av markerna då renen styrs av väder, beteförhållanden och omgivande störningsfaktorer såsom rörligt friluftsliv, rovdjur, skogsbruk m.m. Att se till samebyns hela markanvändning och belysa alla kumulativa effekter är därför en förutsättning för att få en heltäckande och rättvisande bild av planens faktiska effekter. Kommunen behöver också ta höjd för hur renskötselförhållanden kommer att påverkas av ett förändrat klimat. Att utgå från dagens klimat när det gäller permanenta etableringar som kommer att påverka renskötselförhållanden för all framtid blir direkt felaktigt.

Beskrivningarna av riksintresseområdena Långbrottet/Skarvarna samt Vättafället/Rödfället/Brattriet stämmer inte. Uppdaterade texter som speglar Ruvhten sijtes nyttjande av markerna bifogas. *(Den bifogade texten finns att begära ut hos kommunen.)*

Kommunens bemötande: *I förslaget till fördjupad översiktsplan för Funäsdalen-Ljusnedal är kommunens ambition att lokalisera mark för provning av boende och verksamheter i anslutning till samhället. Beskrivningen av konsekvenserna handlar också främst om effekter av den föreslagna markanvändningen, där den föreslås.*

Friluftsliv och annan mänsklig aktivitet orsakar störningar för rennäringen. Störningarna är kumulativa och kan knytas till samhällsutvecklingen med utbyggnad av bostäder, verksamheter och infrastruktur inom flera orter i västra Härjedalen. De är alltså inte knutna enbart till den aktuella planen och dess utformning utan handlar mer om ett allmänt växande antal människor som rör sig och utövar aktiviteter i den terräng där samebyn bedriver sin rensköttsel. Frågan har därmed ett vidare omfång än enbart den fördjupade översiktsplanen för Funäsdalen och behöver hanteras i sitt eget sammanhang.

Det saknas en heltäckande beskrivning av friluftslivets totala störningseffekter i västra Härjedalen, hur de kumulativa effekterna samverkar och på vilket sätt de påverkar riksintresset för rennäring i området.

Kommunen anser att ansvaret för det rörliga friluftslivet och dess effekter vilar hos dels friluftslivets själva, dels hos spår- och ledbolag som förvaltar parkeringsplatser, leder och andra anläggningar som skapar tillgänglighet till fjällterrängen. Inom den statligt ägda åretruntmarken ska kommunen samverka med länsstyrelse och polis för att informera och säkra att inte renarna ofredas. Kommunen tar till sig synpunkterna och har reviderat texten om riksintresseområdena Långbrottet/Skarvarna samt Vättafället/Rödfället/Brattriet.

Härjeåns kraft

Markanvändning, utvecklingsområden bostäder

1 Norra sluttningen av Röstberget

3 Ljusnedal – östra delen av Röstberget

samt utvecklingsområden verksamheter

1 Östra sidan av Röstberget och Ljusnedal

3 Östra sidan av Funäsdalssjön

Inom dessa gulmarkerade utvecklingsområden finns en Regionnätledning som ägs av Härjeåns Nät AB. Om bostäder byggs i anslutning till denna Regionnätledning så finns risk för framtida konflikter den dagen ledningen behöver byggas om. Eftersom det sker utveckling i Ramundberget, Bruksvallarna, Funäsdalsområdet så kommer behovet vid förnyelse vara en ledning som klarar av större effekter. Detta kan medföra tex. parstolpsledning isf. dagens enkelstolpsledning, lite bredare ledningsgata.

För att inte äventyra framtida utbyggnadsbehov av Regionnätledningar behöver hänsyn tas vid fortsatt planering.

Kommunens bemötande: *Kommunen noterar synpunkterna. De på kartan markerade gränserna för de föreslagna utvecklingsområdena är inte absoluta. Att marken är markerad som utvecklingsområde betyder att kommunen ställer sig positiv till prövning av den föreslagna markanvändningen inom området. I själva prövningen av markens lämplighet som sker i detaljplaneringen, kommer en rad olika hänsyn att aktualiseras – däribland skyddsavstånd till kraftledningar. Kommunen ser vikten av en fortsatt kontakt med nätägaren för att skapa lämpliga avgränsningar av framtida detaljplaneområden för respektive område om det blir aktuellt.*

Lantbrukarnas riksförbund (LRF)

(Sammanfattat yttrande)

Det är LRF Härjedalens kommungrupps utgångspunkt att all jordbruksmark i kommunen i största möjliga utsträckning ska undantas från bebyggelse, eftersom jordbruksmark som bebyggs inte kan återskapas. Det är också LRFs utgångspunkt att skyddet för jordbruksmarken ska stärkas utan att den enskilde företagarens planer på byggnader och anläggningar i syfte att värna och utöka produktionen hindras.

Vi tycker förslaget ser bra ut och vi ser positivt på att det är tydligt uttryckt att samråd och dialog ska hållas med LRF genom processer där jordbruksmark ämnas tas i anspråk för utveckling av området på olika sätt. Avslutningsvis vill vi tacka för möjligheten att inkomma med synpunkter.

Kommunens bemötande: *Kommunen noterar synpunkterna.*

Funäsdalens Socialdemokratiska förening

Utvecklingsområde bostäder

Funäsdalens Socialdemokratiska förening vill att kommunen stryker de föreslagna områden som ligger centralt på Röstberget. När Härjedalens kommun köpte fastigheten 2013 var huvudanledningen att säkerställa den lokaliserade vattentäkten, skydda befintliga spårssystem på Röstberget samt säkra det framtida rörliga friluftslivet i hela Röstbergsområdet.

Om kommunen tillåter exploateringar enligt förslaget måste en ny väg byggas för in-utfart till området vilket skulle innebära korsningar av befintliga spår. Det skulle vara förödande för hela spårsystemet. Vi i föreningen anser att Röstberget med sina spårssystem skall lämnas fria från bebyggelse, man kan behöva utveckla befintliga system med flera olika spår i en framtida utveckling av det rörliga friluftslivet.

Utvecklingen i Funäsdalen-Ljusnedal kommer att fortsätta, området planeras byggas ut med mer än 10.000 bäddar de kommande åren, det vore fel att förstöra ett väl fungerande och centralt beläget friluftsområde, behovet kommer att öka i takt med utbyggnaden av byarna Funäsdalen och Ljusnedal. Byggandet av permanentboende kan ske i västra delen av Funäsdalen, Söromsjön samt längs RV 84 även viss förtätning kan göras i befintlig bebyggelse.

RV 84

Kommunen bör uppvakta centrala myndigheter om en förbifart av RV 84. Länsstyrelsen, Trafikverket, Näringsdepartementet, MSB etc. Genomfarten i byn kommer på sikt att hindra utvecklingen i hela västra Härjedalen, det räcker inte att påtala problemet, agera nu.

Kommunens bemötande: Kommunen noterar synpunkterna. Spårsystemet på Röstberget är viktigt för ett ortsnära friluftsliv och har stor betydelse för att Funäsdalen ska behålla sin attraktivitet på lång sikt.

Kommunen har dock beslutat att möjliggöra bebyggelse inom det som tidigare varit utpekade som rekreativområde på Röstberget. Beslutet kommer av bristen på bostäder och framför allt bristen på ett varierat bostadsutbud. Då möjligheterna att skapa boende som motsvarar ortens behov inom dessa områden är goda, bedömer kommunen att det är ett beslut som gagnar orten. Det betyder inte att kommunen inte sätter värde på de möjligheter till rekreation som området ger. Kommunens ambition är att kunna utveckla boende som visserligen tar mark i anspråk, men där marken utvecklas med hänsyn till rekreativvärdena.

Gränserna för de utpekade utvecklingsområdena är inte absoluta utan avgränsning av nytillkommande bebyggelse, samt möjlig angöring till allmän väg kommer att ses över inför framtida detaljplanering. Kommunen bedömer att det är möjligt att utveckla boende inom de markerade utvecklingsområdena med hänsyn till områdets värden så att dessa inte skadas påtagligt.

Kommunen instämmer i synpunkterna kring vikten av att riksväg 84 flyttas ut från bykärnan. Som första steg kommer kommunen att utföra trafikmätningar för att kunna visa på vilken effekt en förbifart skulle få för bymiljön, framkomligheten och säkerheten.

Myndigheter och statliga verk

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten står fast vid en del av de synpunkter som vi hade i samrådet. Brandvatten och strategi för hur den frågan ska hanteras nämns inte i den fördjupade översiktsplanen. Det är viktigt att frågan hanteras på strategisk nivå och inte bara i enskilda detaljplaner.

Kommunen skriver att drivmedelsstationer är befintliga och att säkerhetsavstånd kommer att utredas när bebyggelse uppförs eller ändras. Om det finns utvecklingsområden i närheten av befintliga drivmedelsstationer anser räddningstjänsten att det är lämpligt att belysa frågan på översiktlig nivå redan i den fördjupade översiktsplanen. Bland annat ser det ut att finnas en drivmedelsstation i utvecklingsområde 1 för verksamheter, östra sidan av Röstberget/Ljusnedal.

Även om Trafikverket ansvarar för rastplatser/uppställningsplatser så behöver kommunen samordna sig med Trafikverket i frågan och hantera eventuella konsekvenser.

Kommunens bemötande: *Kommunen tar till sig synpunkten om vikten av att arbeta strategiskt med brandskyddsfrågan i utvecklingen av samhället. Kommunen avser att arbeta vidare med frågan utanför planarbetet.*

Befintliga drivmedelsstationer finns inom planområdet, dock inte i anslutning till utvecklingsområde 1 för verksamheter, östra sidan av Röstberget/Ljusnedal. Om drivmedelsstationer, befintliga eller planerade, berörs inom kommande detaljplanering kommer dessa att hanteras enligt gällande riktlinjer inom ramen för detaljplaneringen.

Kommunen ser positivt på samordning med Trafikverket vid eventuella, framtida åtgärder som kan komma att påverka befintliga rastplatser/uppställningsplatser, eller mark som av Trafikverket utpekats som lämplig för sådan användning.

Länsstyrelsen

Härjedalens kommun har upprättat ett förslag till fördjupad översiktsplan för Funäsdalen-Ljusnedal. Planen är utställd för granskning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen, PBL (2010:900).

Länsstyrelsen yttrade sig över samrådsversionen av planförslaget den 25 april 2022. Enligt 3 kap. 16 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden lämna ett granskningsyttrande över planförslaget. Länsstyrelsen ska i yttrandet enbart ange om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och

5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Riksintresse - Natura 2000

Länsstyrelsen ser positivt på att utpekade områden för utveckling av besöksnäring har minskats men bedömer att det fortfarande finns en risk att ytterligare hänsyn kan krävas för att säkerställa att Natura 2000-området ska tillgodoseas. Länsstyrelsen instämmer därför med kommunen att det är viktigt att detta utreds vidare i kommande planprocess.

Hälsa och säkerhet, geotekniska säkerhetsfrågor

Länsstyrelsen instämmer med kommunen att markens geotekniska förutsättningar behöver utredas vidare i kommande planprogram/detaljplaner för att kunna bedöma markens lämplighet för planerad markanvändning. Det gäller särskilt där kartunderlag visar att det finns utpekade riskområden med förutsättningar för erosion, ras och slamströmmar inom eller i nära anslutning till utvecklingsområden.

Till yttrandet bifogas bilaga med Länsstyrelsen rådgivande synpunkter samt inhämtade yttranden från: Sametinget, Statens geotekniska institut, Trafikverket, Sveriges geologiska undersökning, Luftfartsverket och Post- och telestyrelsen.

Kompletterande synpunkter

Kompletterande synpunkter samt upplysningar som råd och stöd till kommunen utöver det som ska ingå i Länsstyrelsens granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § Plan- och bygglagen, PBL.

Klimatrelaterade risker för den byggda miljön

Kommunens syn på klimatrelaterade risker för den byggda miljön behöver förtydligas i planhandlingarna.

Det är positivt att planhandlingarna lyfter att det finns ett utredningsbehov för området vid Funäsdalsbergets sydsida avseende risken för skador på den byggda miljön till följd av klimatrelaterade olyckor. Länsstyrelsen kan dock konstatera att stabiliteten bör utredas i slutningarna på den södra och nedre delen av Funäsfjället inom ett större område än vad planhandlingarna visar.

Vidare framgår det inte tydligt om det finns fler riskområden för den byggda miljön med hänsyn till klimatrelaterade risker inom planområdet eller hur risken kan upphöra eller minska för befintlig bebyggelse. Exempelvis om det finns befintlig bebyggelse inom områden med förutsättningar för erosion i områden längs vattendrag och stränder, med förutsättningar för skred i slänter och längs vattendrag eller med lågt liggande mark som riskerar att översvämmas till följd av närhet till sjöar och vattendrag eller skyfall.

Aspekten är även viktig för efterkommande prövningar enligt PBL. Den fördjupade översiktsplanen bör därför kompletteras med kartunderlag som redovisar områden med förutsättningar för erosion i områden längs vattendrag och stränder samt förutsättningar för skred i slänter och längs vattendrag.

Kommunens bemötande: Handlingarna har kompletterats med ytterligare kartmaterial med kommentarer kring risker för den byggda miljön samt förhållningssätt kring utredningsbehov inför framtida detaljplanering.

Sametinget

Sammanfattat yttrande

Planområdet ligger till stor del inom betesområden för Ruvhten Sijte och delvis inom åretruntmarker för Mittådalens sameby. Nedan följer kompletteringar till Sametingets samrådsyttrande.

Sametinget bedömer att den fördjupade översiktsplanen riskerar att påtagligt försvåra renskötselns bedrivande då planområdet ligger i anslutning till tre områden av riksintresse för rennäringen. Med begreppet påtagligt åsyftas sådana åtgärder ”som kan ha en bestående negativ inverkan på det aktuella intresset”.

Ett påtagligt försvårande kan uppstå är när ett skyddsvårt område inte längre går att nyttja, men också till följd av indirekta effekter av en åtgärd. Buller och andra typer av ljudstörningar kan medföra att ett område inte längre kan brukas trots att källan till störningarna inte är belägna inom närområdet. Ett påtagligt försvårande kan alltså uppstå även när ett område fortfarande kan nyttjas, men kräver merarbete eller merkostnader för att så ska kunna ske.

Planförslaget ger förutsättningar för en större befolkning, mer mänsklig aktivitet och utvecklad bebyggelse vilket även ger effekter inom flera delar av västra Härjedalen. Genom att fler bostäder byggs är det troligt att antalet människor och mänsklig aktivitet kommer att öka i området och i närområdet vilket kan orsaka undvikelseffekter och minskad betesro för renarna.

En åtgärd som vidtas utanför ett riksintresseområde kan ändå vara otillåten på grund av de konsekvenser den bedöms ha för riksintresset. Bedömningen ska göras utifrån kumulativa effekter av övrig markanvändning inom området. Sametinget anser att bedömningen av de kumulativa effekterna inte görs utifrån samebyarnas markanvändning och helhetsbild samt att de saknar effekterna som sker i det aktuella området.

Området som helhet präglas idag av intensiv turistverksamhet under hela året. Fritidsboende och permanentboende medför påverkan från friluftslivet och människor som rör sig i området, och Sametinget ser att det saknas en heltäckande beskrivning av den totala tillväxten i området, hur de kumulativa effekterna samverkar och på vilket sätt de påverkar riksintresset för rennäring i området. Sametinget anser att kommunen ska beakta försiktighetsprincipen och ta höjd för att planförslaget kan innebära påtagligt försvårande för renskötselns bedrivande och kommande generationer.

Kommunens bemötande: Den fördjupade översiktsplanen är ett verktyg för att skapa samordning och förutsägbarhet kring utveckling av mark i Funäsdalens samhälle. Utvecklingen kan komma till stånd även utan någon fördjupad översiktsplan, då prövas markanvändningen mer förutsättningslöst mot den kommunövergripande översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen skapar alltså i sig ingen utveckling.

Det är först när markägare/exploatörer tar initiativ till att utveckla mark som det kan ske.

Fördelen med att ta fram en fördjupad översiktsplan och styra utvecklingen till särskilda utvecklingsområden är att själv ha bättre möjligheter att exempelvis planera och samordna vatten och avlopp, men även skapa en förutsägbarhet för andra aktörer i samhället. Planen utgör en viljeinriktning, men ingen fullständig prövning av markanvändningen.

Kommunen anser att kommande utveckling av bostäder ska lokaliseras till vissa områden inom och i nära anslutning till Funäsdalens bykärna. Sett ur rennäringens perspektiv torde det vara positivt att koncentrera bebyggelsen, mot att sprida den mer perifert. Som kommunen tolkar sametingets yttrande motsätter sig inte heller sametinget själva lokaliseringen av de utvecklingsområden som planförslaget innehåller.

Som kommunen tolkar sametingets yttrande är det främst det relativt stora antalet bostäder som ryms inom dels utvecklingsområden, dels förtätning av befintlig bebyggelse som oroar. Fler bostäder kan leda till en större befolkning och kommunen tolkar vidare att oron kretsar kring att fler människor boende i Funäsdalen kan leda till ökad mänsklig aktivitet på andra håll än inom planområdet och därigenom till ökade störningar för renskötseln. Det är alltså effekterna av en växande befolkning som sametinget ser som oroande när det gäller de riksintresseutpekade områdena.

En växande befolkning utgör Härjedalens kommuns övergripande vision som styr översiktsplaneringen. Fler invånare är inget självändamål, utan förutsättning för att kommunen långsiktigt ska kunna tillhandahålla barnomsorg, socialtjänst, äldreomsorg och andra tjänster som ligger inom kommunens ansvarsområde.

Många människor söker sig till Härjedalen för det friluftsliv som är tillgängligt här. Kommunen är medveten om att friluftslivet kan orsaka störningar för rennäringen och tar till sig den oro som sametingets yttrande signalerar. Kommunen anser dock att friluftslivets effekter behöver hanteras i sitt eget sammanhang då det inte är planförslagets markanvändning i sig (som sametingets yttrande också visar på) som orsakar störningar i renskötseln, utan människor och mänsklig aktivitet i terrängen.

Kommunen instämmer i att det saknas en heltäckande beskrivning av friluftslivets störningseffekter, hur de kumulativa effekterna samverkar och på vilket sätt de påverkar riksintresset för rennäring i området.

Kommunen ser positivt på åtgärder för att hantera friluftslivets oönskade effekter. Inom den statligt ägda åretruntmarken ska kommunen samverka med länsstyrelse och polis för att informera och säkra att inte renarna ofredas.

Statens geotekniska institut (SGI)

Sammanfattat yttrande

SGI lämnade ett yttrande i samrådsskedet, några synpunkter återstår fortfarande:

Översiktsplaner som påbörjas efter 1 augusti 2018 ska enligt PBL redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av klimatrelaterade olyckor som till exempel översvämning, ras, skred och erosion samt hur sådana risker kan minska eller upphöra. SIG rekommenderar att såväl kartunderlag samt att en plan för hantering av riskerna ska tillfogas planen.

SGI rekommenderar ett förtydligande av hantering av geotekniska hänsyn inom befintlig bebyggelse i riskområden.

SGI saknar fortsatt en beskrivning av förutsättningar för skred i slänter och längs vattendrag och rekommenderade ett underlag från SGU.

Kommunens bemötande: *Inför antagandet har planen kompletterats med de tillgängliga underlag som SGI rekommenderade samt beskrivning av hur kommunen förhåller sig till utredningsbehov och anpassning till eventuella risker.*

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Sammanfattning av yttrande

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har tagit emot en planremiss enligt rubricerat ärende i tillhörande epost. Som ett led i SGUs arbete med att effektivisera myndighetens remisshantering avger SGU generellt sett inte yttranden i denna typ av ärenden. SGU avstår därför från att yttra sig och hänvisar till nedanstående allmänna riktlinjer. För att uppfylla plan- och bygglagens intentioner om en hållbar mark- och vattenanvändning bör planen behandla nedanstående frågor. SGU har en checklista gällande kommunala planer som är till hjälp för att hitta till relevant information på vår hemsida. <https://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/kommunal-planering/>

Kommunens bemötande: *I sitt yttrande meddelar Sveriges geologiska undersökning generella planeringsunderlag för översiktsplanering inom följande ämnesområden: Risker, Mineralresurser, gruv- och täktverksamhet, miljökvalitetsnormer och Materialförsörjning.*

Kommunen tar till sig underlaget.

Trafikverket

Sammanfattat yttrande

Gällande visionen om en ny dragning av väg 84 så är det bra att kommunen ska börja med en undersökning av trafikflödena genom Funäsdalen. Trafikverket påminner om Åtgärdsvalsstudien Härjedalen - genomfarter i åtta orter, där Funäsdalen är en av orterna. I rapporten finns det förslag till olika åtgärds paket.

Kommunen lyfter behovet av gång- och cykelvägar i Funäsdalen och det är viktigt att kommunen planerar även för de oskyddade trafikanter i kommande detaljplaner och till de målpunkter som finns i närheten. Trafikverket vill informera om att behov av åtgärder på det statliga

vägnätet till följd av ökad trafik genom exploateringar av bostäder och verksamheter kan innebära att exploatören/kommunen får bekosta åtgärder på det statliga vägnätet.

Riksintresse

Trafikverket vill informera om att en översyn av riksintresse för kommunikationer har gjorts och den 26:e september år 2022 togs beslutet om uppdaterade riksintresseanspråk. Detta innebär att väg 84 inte längre bedöms vara av riksintresse.

Närhet till väg

Trafikverket informerar om de bestämmelser som reglerar användning av vägområde och mark inom säkerhetsavstånd till allmän väg.

Anslutning till allmän väg

Trafikverket eftersträvar att antalet anslutningar till allmänna vägar begränsas. Trafikverket ser därför gärna att befintliga anslutningar används om de är lämpliga eller att samordning sker.

Farligt gods

Trafikverket framhåller att väg 84 är primär transportled för farligt gods och anser att riskhanteringsprocessen ska beaktas vid framtagandet av detaljplaner inom 150 meters avstånd från väg 84. Hänsyn ska utgå enligt rekommendationer från Länsstyrelsen. Trafikverket uppmärksammar om att eventuella skydds/riskreducerande åtgärder som sker till följd av kommunal planering inte ska placeras inom vägområdet eller på Trafikverkets fastighet.

Buller

Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216 och SFS2017:359) gäller och berör ljudnivåer utomhus. Kommunen ansvarar för att säkerställa att bebyggelsen anpassas utifrån de lokala förutsättningarna.

Kommunens bemötande: Kommunen noterar synpunkterna och tackar för informationen. En av grundtankarna i planförslaget har varit att arbeta med större, sammanhängande utvecklingsområden för att exempelvis nyttja gemensamma anslutningsvägar och använda infrastruktur effektivt.

Luffartsverket

Hänvisar till sitt yttrande i samrådsskedet.

Kommunens bemötande: Kommunen noterar att Luftfartsverket fortsatt inte har något att erinra mot planförslaget.

Post- och telestyrelsen (PTS)

Sammanfattat yttrande

En robust och välutbyggd it-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden. PTS anser därmed att it-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte it-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna.

PTS har inte tillgång till detaljinformation om hur operatörer och andra ledningsägare utformar sina nät utan hänvisar till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område för ytterligare information. I detta fall kan det vara lämpligt att kontakta nationella bredbandsaktörer samt aktuella regionala och lokala bredbandsaktörer.

Kommunen bör ha en förteckning över vilka befintliga ledningsägare som blir berörda eller liknande funktion. Exempelvis bredbandskoordinatorer bör ha information om potentiella ledningsägare gällande elektroniska kommunikationer.

Kommunens bemötande: *Kommunen tar till sig synpunkterna. Förutsättningarna för it-infrastrukturen kommer att utredas för respektive utvecklingsområde i kommande detaljplanering för respektive område.*

HÄRJEDALENS KOMMUN
HERJEDAELIEN TJIELTE